

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Број: 001898674 2026 14850

003 002 501 061

Датум: 27.05.2026. год.

Немањина 22-26

Београд

На основу члана 7. став 1. тачка 1), члана 19. став 4. Закона о процени утицаја на животну средину („Сл. гласник РС“, број 94/24), члана 6. став 1. Закона о министарствима („Сл. гласник РС“, број 128/2020, 116/22 и 92/23- др.закон), члана 23. став 2. и члана 24. став 3. Закона о државној управи („Сл. гласник РС“, бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010, 99/2014, 47/2018 и 30/2018 – др. закон) и члана 136. став 1. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“, број 18/2016, и 95/2018 – аутентично тумачење и 2/2023 - одлука УС), поступајући по захтеву носиоца пројекта, А.Д. „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ“ – БЕОГРАД, за одређивање обима и садржаја Студије о процени утицаја на животну средину, Министарство заштите животне средине, Александар Дујановић, државни секретар, по решењу о овлашћењу број: бр. 003175811 2025 14850 009 005 020 092 од 14.07.2025. године, доноси:

Р Е Ш Е Њ Е

1. Одређује се носиоцу пројекта А.Д. „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ“ – БЕОГРАД, обим и садржај Студије о процени утицаја на животну средину пројекта изградње реверзибилне хидроелектране Бистрица, уз обавезу носиоца пројекта да је изради у свему према члану 22. Закона о процени утицаја на животну средину и чл. 1-10 Правилника о садржини студије о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, бр. 69/05).
2. У поглављу приказ стања животне средине на локацији и ближој околини локације, потребно је приказати и постојеће стање чинилаца животне средине на основу мониторинга квалитета ваздуха, земљишта, површинских и подземних вода, буке, интензитета вибрација, топлоте, зрачења и др. Дати детаљан приказ: постојећег стања биодиверзитета на локацији, у зони утицаја пројекта и у непосредном окружењу, приказати еколошки значајна подручја, заштићене врсте од значаја за Републику Србију и међународног значаја, пределе изузетних одлика од значаја за локалне заједнице и Републику Србију.
3. Обавезује се носилац пројекта да детаљно обради кумулативни утицај пројекта на чиниоце животне средине, са утицајима других спроведених, одобрених, повезаних или планираних пројеката на географском подручју места извођења пројекта. Опис могућих значајних утицаја пројекта на животну средину обухвата квалитативни и квантитативни приказ могућих промена у животној средини за време извођења пројекта, редовног рада и за случај удеса, као и процену

да ли су промене привременог или трајног карактера, а нарочито у погледу: квалитета ваздуха, вода, земљишта, нивоа буке, интензитета вибрација, топлоте и зрачења; здравља становништва; метеоролошких параметара и климатских карактеристика; екосистема; насељености, концентрације и миграције становништва; намене и коришћења површина (изграђене и неизграђене површине, употреба пољопривредног, шумског и водног земљишта и др.); комуналне инфраструктуре; природних добара посебних вредности и непокретних културних добара и њихове околине и др.; пејзажним карактеристикама подручја и др.

4. У поглављу: Опис мера за спречавање, смањење и отклањање сваког значајнијег штетног утицаја на животну средину дефинисати све мере које ће се предузети за уређење простора, техничко-технолошке, санитарно-хигијенске, биолошке, организационе, правне, економске, мере које се односе на заштиту здравља становништва и друге мере од значаја за локане заједнице изложене утицају предметног пројекта.
5. Програм праћења утицаја на животну средину треба да садржи: приказ стања животне средине пре почетка функционисања пројекта на локацијама где се очекује утицај на животну средину; параметре на основу којих се могу утврдити штетни утицаји на животну средину: места, начин и учесталост мерења утврђених параметара. За реализацију будућег мониторинга подземних вода несумњиво биће коришћене бушотине и бунари израђени приликом испитивања у границама просторног плана. Студијом обухватити ближе и даље окружење, правац кретања подземних вода, и размотрити мониторинг позиције где постоје природни извори и каптаже. Приказати близину и положај водоизворишта одакле се околно становништво снабдева водом (комуналних и сеоских водовода), и планирани мониторинг и мере које ће се предузети да не дође до угрожавања истих. У оквиру овог поглавља дати опис и приказ плана спровођења мониторинга здравља становништва у току реализације пројекта.
6. Приказати у студији број одлагалишта/депонија на целом комплексу, могуће врсте отпадног материјала (карактер отпада) који ће се на њих одлагати, капацитет одлагалишта/депоније, односно максимално процењене количине отпада/материјала, планирани период одлагања, могући утицај на животну средину укључујући и могућност хемијског удеса и извештаје о испитивању отпада (класификација и карактеризација отпада).
7. У Студији је потребно обрадити и део који се тиче очекиваних климатских промена (као посебно поглавље), са потпоглављима која покривају а) Повећање максимално забележене температуре, б) Смањење минималне забележене температуре, в) Повећање максимално забележених количина падавина на сат/дан (због бујичних токова), г) Мере заштите које се морају реализовати у вези са претходним тачкама.
8. Нетехнички краћи приказ података наведених у студији израдити као посебан сепарат студије који садржи кључне изводе и податке из свих поглавља студије, написане једноставним нетехничким језиком, са мерама заштите животне средине и програмом праћења утицаја на животну средину, који се наводе у интегралном тексту из студије.
9. Обавезује се носилац пројекта да детаљно обради кумулативни утицај пројекта на чиниоце животне средине, са утицајима других спроведених, одобрених, повезаних или планираних пројеката на географском подручју места извођења пројекта.

10. Уз студију о процени утицаја приложити копије услова и сагласности других надлежних органа и организација издатих у складу са посебним законом.
11. Носилац пројекта дужан је да, у року од годину дана од дана коначности овог решења, поднесе захтев за давање сагласности на студију о процени утицаја пројекта на животну средину из тачке 1. овог решења.

О б р а з л о ж е њ е

Носилац пројекта А.Д. „ЕЛЕКТРОПРИВРЕДА СРБИЈЕ“ – БЕОГРАД, поднео је Министарству Захтев за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину пројекта изградње реверзибилне хидроелектране Бистрица

Уз захтев су приложени попуњени упитници за одређивање обима и садржаја Студије о процени утицаја на животну средину (део I и II), као и копије раније прибављених услова и мишљења, прибављених од осталих надлежних институција и то:

- Локацијски услови Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре бр. 004323410 2025 14810 005 000 000 001 ROP-MSGI-17714-LOC-3/2025 од 17.11.2025. године;
- Решење којим се мењају Локацијски услови Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре бр. 004323410 2025 14810 005 000 000 001 ROP-MSGI-17714-LOCAPEL-4/2025 од 26.03.2026. године;
- Решење о условима заштите природе под 03. бр. 2825 /2 од 21.08.2025. године, Завод за заштиту природе Србије, Нови Београд;
- Услови за предузимање мера техничке заштите бр. 1233 /2 од 06.11.2025. године, Завод за заштиту споменика културе Краљево;
- Водни услови бр. 3328008 2025 14843 001 001 325 024 од 22.08.2025. године, Републичка дирекција за воде Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде;
- Услови бр. 13280 од 22.08.2025. године, Србијашуме, Београд;
- Услови у погледу мера заштите од пожара 07.4 број 217-1210/25 од 04.08.2025. године, Дирекција за превентивну заштиту од пожара и експлозије, Сектор за ванредне ситуације Министарства унутрашњих послова;
- Услови за израду техничке документације и одобрења са условима за извођење радова у тампон зони гасовода, ОП 564/25 (1077/25) од 28.08.2025.године, Србијагас, Београд;
- Услови за пројектовање бр. ROP-MSGI-17714 -LOTSH -2 -HPAP -25 /2025 од 30.07.2025. ЛП Путеви Србије;
- Технички услови за пројектовање и изградњу РХЕ Бистрица у зони заштите пруге пруге (Београд Центар) – Ресник – Пожега – Врбница – државна граница –(Бијело Поље), број 46/2025-252 од 15.08.2025. године, а.д. за управљање јавним набавкама железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“, Сектор за техничке послове.

Поступајући по предметном захтеву овај орган је обавестио заинтересоване органе, организације и јавност, организовао јавни увид и обезбедио доступност података из захтева и документације носиоца пројекта, у складу са чланом 19. став 1. и чланом 39. Закона о процени утицаја на животну средину. Поднети захтев је објављен у дневном листу „Курир“ дана 16.04.2026. године и на службеном сајту Министарства <http://www.ekologija.gov.rs/obavestjenja/procena-uticaja-na-zivotnusredinu/>

Примедбе и коментари заинтересованих органа, организација и јавности у законском року нису достављени.

Предметни пројект се налази на Листи (I), тачка 12, Уредбе о Листи пројеката за које је обавезна процена утицаја на животну средину, Листи пројеката за које постоји обавеза подношења захтева за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину и критеријумима за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину („Сл. гласник РС”, бр. 106/25).

У циљу реализације предметног пројекта, на профилу Клак на реци Увац, око 5 км ваздушном линијом низводно од бране Радоиња планирана је да се изгради насута брана висине 100 м, ширине у круни 10 м и дужини у круни бране до 400 м. Акумулација ће се протезати у долини Увца од села Клак до Радоињске бране.

Очекивани корисни ефекти пројекта су:

- Јачање енергетског сектора и диверсификација извора енергије;
- Смањење ослањања на употребу фосилних горива и веће учешће обновљивих извора енергије;
- Допринос Републици Србији у тежњи да достигне своје енергетске циљеве за нередни период;
- Оријентисање Србије као државе у развоју са опредељењем да смањи своју емисију гасова са ефектом стаклене баште;
- Обезбеђивање радних места за локално становништво и социјалних бенефита, посебно током фазе изградње и експлоатације пројекта.

Подручје на коме је предвиђена изградња РХЕ Бистрица обухвата делове територија две општине у југозападном делу Србије: Нова Варош и Прибој. Зоном утицаја пројекта су обухваћена два водотока: Увац и Лим, као и простор између њих.

Подручје на коме је планирана РХЕ Бистрица се налази на јужним обронцима Златиборског платоа, у југозападном делу Србије. Од Београда је удаљено око 250 км, а од Нове Вароши 25 км. Подручје Златиборског управног округа налази се у југозападном делу Републике Србије. Граничиси са Босном и Херцеговином (дужина границе око 160 км), Црном Гором (дужина границе око 112 км) и четири управна округа: Мачванским, Колубарским, Моравичким и Рашким. Природну границу са севера чине планине Маљен и Повлен, са југа планински венци Црне Горе уз обод Пештерске висоравни, са истока Овчарско-Кабларска клисура, а са запада река Дрина. Већи део територије има одлике брдско – планинског подручја од чега је преко 55% пољопривредно земљиште.

Будућа РХЕ Бистрица ће бити део система хидроелектрана на Увцу и Лиму, а њена брана Клак представљаће последњу у низу увачких брана. Испред бране Клак налазиће се бране Увац, Кокин Брод и Радоиња, док се на реци Лим налази брана Потпећ.

Диспозиција планираног система РХЕ Бистрица је веома комплексна и састоји се од следећих објеката:

- бране и акумулације Клак са пратећим објектима и радовима:
 - Прелива са брзотоком и умирујућим базеном;
 - Циркулацијски тунел;
 - Система за обезбеђење гарантованог еколошког протока - ГЕП (захватна грађевина, цевовод и објекат затварачнице испуста за ГЕП и мерење процурних вода бране Клак);
 - Објекат за обезбеђење бране Клак, са резервоаром за техничку воду, септичком јама и сепаратор уља са таложником за атмосферске отпадне воде;
 - Објекат за стабилизацију низводног дела бране Радоиња;
 - Објекат за стабилизацију клизишта у левом боку бране Радоиња;
 - Доводно - одводног система са пратећом опремом, објектима и системима:
 - горњи улазно-излазни објекти Клак;
 - Затварачнице Клак са објектом за смештај електро-машинске опреме;
 - Горњи улазни и одводни тунел 1;
 - Сифона;
 - Одводи на сифону са затварачем;
 - Горњи тунел за снабдевање и одвод 2;
 - Горњи диференцијални ниво воде;
 - Водостанске затварачнице са објектом за смештај електро-машинске опреме;
 - челични цевовод (изнад земље и под земљом);
 - Подземне машинске зграде (погонског објекта);
 - подземне галерије електричне опреме;
 - Командно-управне зграде са септичком јамом;
 - Објекта за вертикалну комуникацију са машинском зградом;
 - Нижи ниво воде;
 - Доњи улазни и излазни тунели;
 - Доњи улазно-излазни објекти Потпећ;
 - Приступни тунел до зграде мотора;
 - Приступне шахте до машинске зграде и галерије електро опреме;
 - Нижи ниво воде аератор
- Депоније (насипа) од каменог материјала из ископа, за формирање платформе на коти 570,0 мнм, са пратећим објектима:
 - Канал за евакуацију високих вода;
 - Неуспех за изливање високих вода;
 - Резервоар за водоснабдевање и противпожарну заштиту;
 - Регулација Рутошке реке - укупне дужине регулисаног корита до 500,0 м.

Изградњом бране Клак омогућиће се формирање горње акумулације система хидроелектране Бистрица. Висина бране ће бити до 100 м, ширина у круни је 10 м, дужина у круни је до 400 м, висина круне бране је 814 - 815 м надморске висине, висина максималног успоравања је 813 м надморске висине, надморска висина нормалног успоравања је 810 м надморске висине.

Акумулација Клак, која је настала изградњом бране Клак на реци Увац, протеже се до узводне бране Радоиња. Укупна запремина акумулације Клак при коти нормалног успора износи 108,6 милиона m^3 , од чега је корисна запремина 72,7 милиона m^3 , а запремина мртвог простора 35,9 милиона m^3 .

Захватање и испуштање воде у акумулацију Клак за потребе акумулације Бистрица вршиће се кроз улазно-излазну грађевину Клак у горњој акумулацији, која се налази око 2 км узводно од преградног профила бране.

Планирано је потапање око 324 ха земљишта у приобаљу реке Увац за предвиђену акумулацију Клак. Од укупне површине, 124 ха је пољопривредно земљиште, 180 ха пашњак и шуме, а 20 ха корито ријеке и неплодно земљиште.

Реверзибилна хидроелектрана (РХЕ) „Бистрица“ је предвиђена као деривационо постројење са машинском зградом лоцираном у близини леве обале реке Лим на потезу између бране „Потпећ“ са низводне и хидроелектране „Бистрица“ са узводне стране. Оваквом диспозицијом предметног постројења, постојећа акумулација „Потпећ“ предвиђена је као доња, док је горња новопроектована акумулација формирана изградњом насуте бране на преградном профилу „Клак“ низводно од постојеће бране „Радоиња“.

Доња акумулација Потпећ на реци Лим је постојећа акумулација, формирана изградњом бране Потпећ. Вода из акумулације Потпећ користи се за производњу електричне енергије на ХЕ „Потпећ“, која је прибранског типа, и деривационе ХЕ „Бистрица“, која користи воде из Радоињског језера на Увцу за производњу електричне енергије.

Значај изградње РХЕ „Бистрица“ је не само нови зелени капацитет за производњу електричне енергије већ и капацитет за складиштење енергије. Изградњом РХЕ „Бистрица“ (4x175 MW) и коришћењем језера Увац, Кокин Брод и будуће акумулације Клак, предвиђен је капацитет складиштења од 55 GWh, а могуће је проширење до 310 GWh. Реализацијом предметног пројекта ће се у великој мери оптимизовати рад капацитета ЕПС-а, решавањем тешкоћа које се односе на недостатак акумулисане енергије, недостатка снаге за покривање вршног дела дијаграма оптерећења, оптимизације система Дринско-Лимских ХЕ и балансирање производње потенцијалних ветро и соларних електрана.

Имајући у обзир околност да реализација предметног пројекта може потенцијално утицати на животну средину суседних држава, Босне и Херцеговине и Црне Горе, Министарство заштите животне средине је, у складу са обавезама које произилазе из члана 3. Закона о ратификацији Конвенције о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту – ЕСПОО Конвенција („Сл.гласник РС“, број 102/07), проследило обавештење (нотификацију) у вези покренутог поступка, Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске и Министарству екологије, одрживог развоја и развоја сјевера, Република Црна Гора.

У свом одговору, Босна и Херцеговина, преко Министарства околиша и туризма федерације Босне и Херцеговине - допис бр. 05/1-19-4-442/26 од 04.05.2026. године и Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске - допис

бр. 15.4-052-3385/26 од 28.04.2026. године, је изразила интерес о учествовању у поступку давања сагласности на студију о процени утицаја на животну средину.

Република Црна Гора је, преко Директората за екологију Министарства екологије, одрживог развоја и развоја сјевера, путем електронске поште, дана 06.05.2026. године, такође изразила интерес о учествовању у поступку давања сагласности на студију о процени утицаја на животну средину.

На основу члана 19. став 3. и члана 22. Закона о процени утицаја на животну средину, као и на основу Правилника о садржини студије о процени утицаја на животну средину, утврђен је обим и садржај предметне студије и одлучено као у диспозитиву овог решења.

Плаћена је Републичка административна такса у износу од 2.700,00 динара а сагласно Закону о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 43/93 92/23 и 59/24 – усклађен дин.изн.), тарифни број 186.

Упутство о правном средству: Против овог Решења допуштена је жалба Влади, Административној комисији Београд, Немањина 11, у року од 15 дана од дана достављања Решења, односно од дана обавештавања заинтересоване јавности о донетом Решењу, а путем овог органа. Уз жалба се доставља доказ о уплати административне таксе, у износу од 610,00 динара, према тарифном броју 6. Закона о републичким административним таксама („Службени гласник РС“, бр. 43/03..... 55/25 - измена и допуна усклађени дин.изн.).

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР
Александар Дујановић

Доставити:
-Носиоцу пројекта
-Архиви